

Teabeleht

Enne suusatalve veelkord jalgpalli MM-ist

PRANTSUSE TELEKANALITE KOGEMUSED JALGPALLI MM KAJASTAMISEL

1998. aasta jalgpalli MM ülekanded olid seni ajaloo suurim teleoperatsioon, hõlmates üle 170 ringhäälinguorganisatsiooni. Selle kajastamiseks moodustasid EBU liikmetest Prantsuse telekanalid kuni käesoleva aasta lõpuni tegutseva 7 liikmest koosneva ühise grupi TVRS 98. Grupp kohustus kindlustama ammendava raadio- ja teleülekande kõigilt 64 matshilt parimate tehniliste standardite tasemel. Ettevalmistustöödeks oli aega kolm aastat, kõigepealt jaotati kogu projekt 5000 üksikülesandeks. Liikmete ühisinvesteering ülekandekuludeks oli 130 miljonit prantsuse franki, mis moodustas 1/3 kogukuludest. Esmakordselt MM ajaloos toodeti, kanti üle ja levitati rahvusvaheline signaal 100% digitaalselt, mis kindlustas erakordselt hea kvaliteedi. Kui 1985. aastal tehti tüüpiline jalgpallimatshi ülekanne 5 kaamera ja kahe aegluubi-kaameraga, siis Prantsusmaa MM-il kasutati 17 telekaamerat ja 8 aegluubi-kaamerat. Aegluubi kaamerate süsteemina kasutati uusima põlvkonna täisdigitaalset aparatuuri.

MM ametlikud tarnijad *Sony* ja *Textronix* tagasid väga kõrge tehnilise taseme. Paralleelselt väljastati rahvusvaheline analoogsignaali PAL-is neile ringhäälingutele, kes ei kasuta digitaalstandartit. Arvatakse, et MM ülekandeid jälgis ka 300 miljonit kuulmishäiretega vaatajat ning nende jaoks toodeti iga matshi ette 90 sekundi pikkused viipekeelsed sissejuhatused infoga meeskondade ja linna kohta, kus matsh toimus. Need lõigud edastati ülekandeõiguste omanikele tasuta. Väga kvaliteetset tööd tegi Prantsuse Telecom kasutades ATM fiiberoptilist võrku ja seitset maajaama, mis edastasid ülekandesignaali satelliitidele. Rahvusvaheline Ringhäälingukeskus paiknes Pariisi Näituseväljakul ja alustas tööd 1. juunil 1998. Seal broneeris endale tööruumid üle 130 ringhäälinguorganisatsiooni. Igas võistluspaigas tegutses meeskond, kes vastutas kõigi ülekandega seotud tehniliste lõikude eest. Tellijate käsutusse anti ka 10 digitaalset liikuvat telestuudiot kaamerate monitoride, mikrofonide ja ülekandetehnikaga rahvusvahelise signaali tootmiseks ja edastamiseks.

Igal staadionil oli tele- ja raadioülekande teostamiseks vajalik tehnika ja kommentaatoriboksid (esimeses ringis 100 - 150, finaalmängu ajal 170 boksi).

TVRS 98 tegutsemine on tõend avalik-õigusliku ja erasektori edukast koostööst.

FRANCE 98
COUPE DU MONDE

Loomulikult tekkis ka rida küsimusi, millele tulevikus peaks vastuse leidma: Kas televisiooni ja kirjutava presserieraldatus peab püsima? Kas kohaliku korralduskomitee eelisõigus on ka ülekannete korraldamine? Kui suures osas võivad sponsorid kaasa rääkida tootmisplaanide koostamisel? Kas telekommunikatsioonivõrkude täiustamine kaotab vajaduse reaalse rahvusvahelise ringhäälingukeskuse järele?

Artikliga ajakirjast "Diffusion" saab lähemalt tutvuda ETV välisosakonnas.

Meeldetuletuseks:

Jalgpalli-MM finaalmängu Brasiilia ja Prantsusmaa koondiste vahel jälgis ETV vahendusel 264 tuhat televaatajat.

TÄNA TEABELEHES
ETV vaadatavus - lk. 2
Keskonnateemalised artiklid ajakirjas "Diffusion" - lk. 2
Saadete retsensioonid - lk. 3
Korduma kippuvad küsimused - lk. 4
Postiinfo - lk. 4
Teated, õnnitlused - lk. 4

ETV 50 vaadatavamat saadet

 Vaatajaid saate veerandtunni kohta. Eesti elanikud vanuses 12-74 a.
 30. september - 3. november

Saade	Eetrikordi	Rtg %	Rtg ('000)	+/- **
Reisile Sinuga	5	27,3%	319	- 6
Kuulus või kummaline?	5	24,7%	289	+ 16
Õnne 13	5	24,4%	285	-
Aktuaalne kaamera. Ilm	30	24,0%	281	+ 9
Aktuaalne kaamera	5	23,2%	272	- 9
Sport	3	22,5%	263	+ 59
Keskkonnauudised	5	20,6%	241	+ 81
Klaver põõsas	5	16,7%	196	+ 40
M klubi	5	16,7%	195	+ 35
Homniku TV	5	16,6%	194	+ 19
Nädala nägu	5	16,5%	193	- 29
7 vaprat	5	16,3%	191	+ 38
Avatud toimik	5	16,3%	190	+ 16
Õhtune ekspress	2	16,1%	188	+ 46
Tähed muusikas	2	15,0%	175	- 11
Teateid tegelikkusest	5	14,9%	174	+ 32
Kiilaspea	1	14,2%	166	+ 4
Jalgrattasõidu MM (11:00)	1	13,3%	155	-
Lassie	5	13,2%	155	+ 20
Pooltund kõigile	2	12,8%	150	+ 23
Mf Sandarm ja tulnukad	1	12,3%	144	-
Homniku TV jätkub	1	12,0%	140	-
Liikluspeegel	3	12,0%	140	+ 33
Luubi all	4	11,9%	139	-
Otseliin	5	11,5%	134	+ 6
Topelttosin	5	11,2%	132	+ 11
Meestemaailm	5	11,2%	131	-
Sport. Sport	10	10,6%	124	- 1
Mf Sandarm saab kinga	1	10,6%	124	-
Insider	3	10,3%	120	+ 36
Osoon	5	10,2%	120	+ 14
Kontravalgus	1	10,2%	120	-
AK uudised	1	9,8%	115	-
Mf Sandarm ja sandarmipreilid	1	9,8%	114	-
Valguse märk	1	9,6%	113	-
Kuldaja rock	3	9,4%	109	+ 22
Lahtiste kaartidega	5	9,2%	108	-
Telet. Raadio Null	1	9,2%	108	-
Beverly Hills 90210	5	9,2%	107	- 10
Virust Võruni	5	8,8%	103	-
LE Memoriin	2	8,8%	103	+ 26
Väike maja preerias	4	8,7%	101	+ 16
Kellel on Venemaal hea elada	1	8,4%	98	-
Aktuaalne kaamera (vene k.)	35	8,3%	97	+ 2
LE Mõmmi ja aabits	3	8,2%	95	- 46
National Geographic tutvustab	5	8,0%	94	+ 5
Telef. Libarebased ja kooljad	1	7,9%	93	-
Ffriigi teataja	3	7,9%	92	- 5
EM valikmäng jalgpallis 2.p	2	7,8%	91	-
Läbi müüri	2	7,7%	90	-

* jätkasaadete puhul on arvatud vastava saate vaatajaskonna suurus kõigi eetrikordade keskmisena;

** +/- ('1000) vaatajat võrreldes eelmise (2. - 29.09) uuringuga

 EBU ajakirja Diffusion sügisnumbri mahukam osa on pühendatud keskkonnaprobleemidele.
 Vahendab TIJU SIMM

**ÖKOLOOGIAPROBLEEMIDE KAJASTAMINE
 AVALIK-ÕIGUSLIKES TELEKANALITES**

1980. aastatel puudutas pea iga avalik-õiguslik telekanal oma programmis ka ökoloogiaküsimusi. Nüüd on kavas rohkesti mitmesuguseid loodusfilme, eriti eksootilisest loomariigist, kuid inimkeskkonna mõju dokumentaalne kajastamine peaaegu puudub. Uudistes ja ühiskonnaelusaadetes käsitletakse ökoloogiaga seonduvat tavaliselt ainult siis kui on tegemist dramaatiliste uudistega ökoloogilistest katastroofidest. Sügavamad analüüsid, mis selgitaksid vaatajaile keskkonna ja ühiskonna arengu vaheliste suhete keerukust, on haruldased. 15 aastat tagasi loodi ÜRO algatusel Televisiooni Keskkonnatrust, mis on teinud tänuväärset tööd keskkonnateemade teadvustamisel. Praegu on nende tähtsaimaks tööks iganädalane pooltunnine saade "Maakera reportaazh", mida edastab BBC. See on ka ainus iganädalane globaalseid teemasid käsitlev programm Euroopas ja kogu maailmas.

UUS BBC SARI - "ELAVAD BALTIMAAD"

7 EBU liiget on ühiselt tootnud kaheksast 52-minutilise osast koosneva sarja "Elav Euroopa". Projekti maksumus oli 2 miljonit inglise naela, s.t. 250 000 naela ühe osa peale. "Elav Euroopa" on huvitav ja õnnestunud ning nüüd on tegijatel kavas toota uus sari - "Elavad Baltimaad", milles võetakse vaatluse alla Eesti, Läti, Leedu ja nende piiri lähedase Poola loodus, keskkond, kultuur ja traditsioonid. Ettevalmistustööd on tehtud, käsikiri hakkab ilmet võtma ja esialgsed rahalised allikad on suurenemas.

"KESKKONNAFAKTID" LÄTI TV-S

Läti TV saadet "Keskkonnafaktid" toodab Baltimaade ainus sõltumatu keskkonna- ja looduse probleemide spetsialiseerunud tootja. 1994. aastal loodi Riias Läti Keskkonnaministeeriumi algatusel ja Phare programmi toel Keskkonnaalane kommunikatsioonikeskus. Selle raames moodustati Keskkonnvideogrupp, mis toodab keskkonna- ja loodusfilme ning telesaateid kaasates noori rezhissööre, stsenaariste, operaatoreid, toimetajaid ja muusikuid. Juba nende esimesed filmid pälvisid rahvusvahelise tunnustuse. 1996. aastast on 15-minutilise "Keskkonnafaktide" saade Läti TVs eetris igal nädalal. Töö paremaks organiseerimiseks ning videomaterjalide vahetamiseks korraldati 1996. aasta novembris Läti, Leedu ja Eesti ühine workshop. Praegu finantseerib "Keskkonnafakte" Läti Keskkonnakaitse Fond, osa rahast tuleb saate sees edastatavast reklaamist. Töörühm koosneb kolmest palgalisest töötajast (kahest projektijuhist ja videoinsenerist) ning umbes 25 lepingulisest kaastöolisest. Keskkonna-videogrupil on kogunenud ka enam kui 200 tunnine videoarhiiv, kuna viie tegevusaasta jooksul pole midagi kustutatud. Peagi on neil kavas on katsetada uut multimeedia lähenemisviisi, mis oleks esimene samm interaktiivse televisiooni suunas.

Vaadatavuse teemal vt. ka

Jaanus Kulli, Sulev Vedler, Kanal kanali, saade saate vastu. TV-Nädal (EE), nr. 48 ja Raimu Hanson, Uued rühivad etteotsa. PM 27.11.

Homniku TV (22.11)

Lembitu Kuuse oli saate põhiteemaks valinud viiuli. Saade oli huvitav, kuni räägiti pilli ajaloost... Saade muutus igavaks, kui Kuuse otsustas "sügavamaks" minna... On siis hommikuti vaja ajalooosaateid?

* *Märt Milistver, Viuliga või kilbil. SL 24.11.*

Luubi all (22.11)

Vihastamapanevalt ideevaene ja ettevalmistamata saade nagu tänapäeval pahatihti kombeks. ... Kõige suurem puudus - informatsioon. Seda saates ei olnud ja arvata võib, miks - selle kallal tuleb ju tööd teha ja vaeva näha.

* *Priit Pedajas, Luubi all ei midagi?! PM 27.11.*

Katuselappija. H. Runnel 60 (22.11)

"Katuselappija" autorid tõestasid oma originaalsuse kohe alguses, kui Hando Runnel koos Tõnis Lukasega juuksuriäri uksest sisse marssis, et harjumuspäraselt pikki salke tänapäeva saate tegemiseks veidi tagasi lõigata.

* *Hannes Rumm, Runneli kiirkursus. EPL 24.11*

Nipp näidata hipijuukselist Runnelit juuksuri juures viskas aga lasso vaataja kaela ja tiris ta kaasa saate lõpu poole - olid üsna mõnusad elulised minutid.

* *Raimu Hanson, Juubilaride lummuses. PM 26.11.*

Lahtiste kaartidega (24.11)

Kui varem on saates tegeldud rohkem prominentidest meediapersoonide isikutega, siis nüüd käis jutt mitte tegija, vaid tema töö ümber. ... Kui saatest oli juba üle poole möödunud, tekkis küsimus, et milleks. ... Siis käidi välja trumpkaart: esmakordselt Eestis oli teleekraanil perekond, kes on oma probleemile lahenduse saanud Andrei Sõõritsa abiga. ... Kogu eelnev protsentidest ja arvudest paks jutt ei olnud pooltki nii veenev, kui ema Karini õnnelik nägu.

* *Ago Elling, Tabudest lahtiste kaartidega. ÕL 26.11*

Kati Murutari ja Enno Tammeri "Lahtiste kaartidega" ei meeldi mulle üldse. Saatejuhivad tegelevad liialt enda näitamiseks.

* *Telekaja, Lembit Eelmäe. ML 26.11.*

Calmeriino Tenorotti (22.11)

... ETV "Calmeriino Tenorotti" kukkus välja realistlikumana ja seetõttu meeldivamana. Ja kuigi juubilar võis kodus saadet vaadates mõttikult kukalt kratsida sellepärast, et saate ühes osas tekkis tema jutu ja valitud laulude vahel vastuolu, ei kaotanud ta vaataja silmis sümpaatsust. Elu on kord juba selline olnud.

* *Raimu Hanson, Juubilaride lummuses. PM 26.11.*

Teateid tegelikkusest (24.11)

Üle pika aja oli hea vaadata "Teateid tegelikkusest", sest seekord ei räägitud saates elu pahupoolest, vaid millestki helgest. (*T. Rebane Hea alguse programmist*)

* *Albert Erikson, Igatsus valguse järele. Pärnu PM, TV Kava, 27.11.*

Jalgpall (25.11)

Reporterid stuudios muudkui jagasid infot, nii et mäng ise jäi kahe silma vahele. Hispaanlaste viigivärav ning itaallaste teine värav sündisid hetkel, kui räägiti hoopis muud juttu ning nenditi, et näed sa, vahepeal tuli värav. Mängu teravust ja rütmi reportaazh küll ei tabanud.

* *Märt Kivine, Korv- ja jalgpall teles. EPL 27.11.*

Eesti inimesed

Kes koomikseid ei loe, vaadaku vähemalt salapäraselt tsükli "Eesti inimesed". Pilt ja jutupuru tuleb palju kergemini kätte. Ainult 40 sekundit, majaka valgusvihus, mis pärast pikalt peale tuleb ja sinu üle edasi naerab: HEAD ÖÖD!

* *Ulla Martin, Pöder ajab taga Karu. PM 24.11.*

Keskkonnaudised

Saadet ehib küll huvitavalt kujundatud algus ja teksti loeb ette kaunis naisenägu, aga sellest jääb supp siiski pisut lahjaks. Kellelegi on tulnud pähe veider mõte - televaataja kallis laupäevaõhtu on tarvis sisustada just nimelt solgitoru-uudiste ja katlamaja-lugudega. ... isegi olen saadet näinud üksnes seetõttu, et see jääb Aktuaalse Kaamera ja spordiuudiste vahele.

* *Marion Mets, Miks peaks laupäev lõppema solgitorudega. ÕL 24.11.*

M klubi

"M klubi" ei taha enam vaadata, sest selle saate uudisuse võlu on kadunud ja stsenaarium sisult maha käinud.

* *Telekaja, Lembit Eelmäe. ML 26.11.*

Reisile sinuga

... "Reisile sinuga" meeldis mulle Aunaste juhtimisel rohkem kui uue saatejuhiga.

* *Telekaja, Lembit Eelmäe. ML 26.11.*

Kuid mis võlub, on see, et Vahur ei kipu ennast üleüldse eriti välja paista laskma. ... Ta ei ole glamuursem, küll on muhedam ja sõbralikum. ... Kusagil midagi logiseb, aga Vahur Kersna juhitud mäng see ei ole. Ikka vasturisti hoopis.

* *Jaanus Tamm, Meelelahutust! Ja ainult. Meie Maa, 28.11.*

Sport

Spordisaateid teeb hästi Lembitu Kuuse.

* *Telekaja, Lembit Eelmäe. ML 26.11.*

Meestemaailm

Meeldis "Meestemaailm", kus saate külaliseks oli Aivar Pohlak. Kärt Karpa ja Tiina Kimmel olid toonud saatesse mehe, kes näeb maailma elu sügavuti. ... Meeldivad "Meestemaailma" saatejuhivad Karpa ja Kimmel. Loodus on andnud neile hea välimuse ja sarmikuse ja vaimukust paistab ka olevat.

* *Telekaja, Lüllü Unt. ML 26.11.*

Lasteekraan (26.11)

Muidugi, ma ei kuulu sihtrühma, aga hea lastesaate arvan siiski ära tundvat ja nagu öeldud, ei pea ka mu viieaastane laps "Lasteekraanist" lugu.

* *Andrus Kivirähk, Tühi vaev. EPL 28.11.*

Mill (26.11)

... Üleeilses "Millis" nõudis distsiplineeritud, ennastsalgavat vaatajat hollandlasest saatekülaliste jutu jälgimine. ... hollandlastel polnud midagi erilist ütelda. Paslikum on sellisel juhul võtta jutt videosse, et siis pärast montaažhis vaadata, kas üldse midagi sünnib eetrisse lasta.

* *Raimu Hanson, Muusikat ia internetti noortele moka peale. PM 28.11.*

Siida (28.11)

... Ja kui juba tõlkida, siis kõike ja korralikult. Jupiti ekraanile eksivast tõlkest on abi küll, aga võiks rohkem olla. Ka siis, kui teksti mahutamiseks ekraanile näib probleeme olevat.

* *Esta Tatrik, Saamid shampanjaga. PM 30.11.*

Memoriin

... kui midagi on täppi läinud, siis on see Diana Lorentsi valimine "Memoriini", lustaka mälu treeningu juhiks. ... lapseliku säruga Diana Lorentsi sulab suurepäraselt ühte oma saate "Memoriin" taotlustega. .

* *Grete Naaber, Lapselikult võluv Diana Lorentsi. Pärnu Postimees, TV Kava, 27.11.*

Oli kord ENSV (28.11)

Kui Mati Talviku esimene saade samast sarjast eetrisse tuli, olin päris kriitiline. ... Nüüd on Talviku sari ilusti kerinud aastate kaupa juba 1970-ndatesse ja leidnud endale õige aja ja koha ETV programmis.

* *Ants Juske, Aasta 1971. EPL 30.11.*

Põlvkond 2000 (28.11)

Vene eluga Eestis, millest õieti midagi ei teata, tasub vähemalt televiisori vahendusel tutvuda.

* *Barbi Pilvre, Ohutud vene noored. EPL 29.11.*

TÄNAME ETV RAAMATUKOGU

KORDUMA KIPPUVAD KÜSIMUSED

Kuidas arvestatakse tulumaksu?

Lihtne valem: lepingujärgne summa *miinus* 500 krooni (tulumaksuvaba miinimum) jagatud 1.26-ga võrdub netopalk (palk kätte). Tööettevõtulepingu puhul ei arvestata tulumaksuvaba miinimumi.

Kuidas peab toimima üksikisikust ettevõtja?

Üksikisikust ettevõtja esitab teostatud tööde kohta varem kokkulepitud summas arve ning ETV tasub selle. Üksikisikust ettevõtja on kohustatud säilitama kõikide arvete koopiad. Üksikisikust ettevõtja peab kassapõhist raamatupidamist, s.t. arvestust sissetulekute ja põhitegevusega seotud väljaminekute kohta = tulem. Sotsiaalmaksu arvestab ja tasub üksikisik oma tulemit 33%.

Kust saab tellida ETV visiitkaarte?

Visiitkaarte tellib vanemsekretär Elvine Õis (kantseleis, telefon 4100) teie poolt esitatud andmete alusel. Ooteaeg on umbes 10 päeva. Hind sõltub tellijate arvust ja kujundamisele kulutatud ajast. ETV ei tasu visiitkaartide eest, v.a. juhutuse liikmetele.

Kui kaua kestab telemajas remont?

Faehlmanni maja tualettides toimub remont, mille lõppemistähtaeg on 1. veebruar 1999. Tööd teostav AS EMV vabandab ebamugavuste pärast.

Vahendab KAIDI KESAMAA

Reedel, 27. novembril andis Lastekaitseliidu delegatsioon ETV koosolekute saalis üle auhinna kõige lapsesõbralikumale ühiskonna- või poliitikategelasele, kelleks sellel aastal osutus Eesti Televisiooni lastesaadete peatoimetaja Eve Viilup.

POSTIINFO

Head kolleegid!

Kui teil on välismaale saatmist ootavaid kassette, siis tooge need palun kiiresti enne suurt "postiuputust" sekretariaati.

Tähtajalisi saadetisi ärge jätke viimasele päevale. Samal päeval postitamist ei saa garanteerida (ainult DHL-iga), dokumentide vormistamine võtab aega.

Ametpost viib kirjad majast ära kaks korda päevas - hommikul ja lõunal. Kui soovite oma kirja väljastada lõunase postiga, siis peaks see sekretariaati jõudma enne kella 12. Kuni kella 16-ni võtan vastu kirju, mis viiakse ära järgmisel hommikul.

Palun kirjutage aadressid ümbrikule õiges järjekorras ja samuti kasutage uusi sihtnumbreid. Kõikidele toimetustele on antud uute sihtnumbrite kataloogid, kus on aadressi kirjutamise näidis.

Näiteks

Airi Auiksoo

Metsaküla

Voiste sidejaoskond

86501 PÄRNUMAAKOND

Kersti Altoja

Palju õnne!

1. detsember

Mare Kõrtsini

2. detsember

Marko Morel

3. detsember

Margarita Tshernjajeva
Üllar Luup

4. detsember

Marge Metsamart

5. detsember

Mare Taimre

Aleksander Gribkov (50)

Krista Rannamäe

Kersti Päeren

6. detsember

Vallo Kepp

7. detsember

Kalju Lehola

Marianna Kaat

8. detsember

Eino Tandre

Kuni 8. detsembrini saab veel vormistada tellimusi teosele
EESTI KEELE SÕNARAAMAT ÕS 1999. Hind 300 krooni.

Raili Nops, tel. 4665

KULTUURITOIMETUSE TEADAANNE

15. detsembril kell 11.00 - 17.00 toimub 6. korruse koosolekute saalis arutelu teemal "Kultuur ja televisioon".

Diskussiooni teises osas keskendutakse kultuuriprogrammile ETV-s, täpsemalt kultuuritoimetuse tulevase hooaja kontseptsioonile.

Gerda Kordemets

Laureaati olid õnnitlema tulnud 1998. aasta noortefoorumi juhatus, Lastekaitseliidu president Ene Tomberg, liidu juhataja Alar Tamm ja kolleegid ETV-st. Eve Viilupi tänusõnadest jäi kõlama, et see on tunnustus ja tänu kogu lasteekraani meeskonna tööle. Alar Tamme sõnul sümboliseerib

auhinna taies kõige lastesõbralikumat inimest, kes särab ja soojendab nagu päike, seisab kõrgel poodiumil, et kõik teda näeksid ja et ka tema ise kõikjale näeks. Taiese autor on Õnne Õunap. Eelmiste aastate laureaadid olid Lauri Leesi ja Raivo Järvi.

Veelkord palju õnne!

Teabeleht

Teabeleht on ETV marketingi- ja müügiosakonna väljaanne. Ilmub teisipäeviti. Vastutav väljaandja: Mariina Mälk - 4200. Toimetus: Heiki Meeri - 4175; Kaidi Kesamaa - 4113; Annaliisa Sisask - 4189. Paljundatud ETV paljunduses